

T.B.M.M.

UMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Ağustos 2024

Sayı : 6408

15481

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 16.08.2024

Hikmet Yalın Halıcı
Isparta Milletvekili

Eğitim hakkı, Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı gibi örgütlerce kabul edilen belgelerde tanımlanmış, bildirme, sözleşme, tavsiye, karar, ilke ve benzeri nitelikte çok sayıda uluslararası ve bölgesel insan hakları belgesinde güvenceye alınmıştır.

Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. Maddesi "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir... İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır." Demektedir.

Ücretsiz eğitim hakkı hem temel bir insan hakkı, hem de hukukun ve ilgili mevzuatların gereğidir. Hukukumuzda eğitimin ücretsiz olmasına yani kayıt parası alınmamasına ilişkin uygulamalar bazı düzenlemelerle kabul edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28. maddesinde, taraf devletlerin ilköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirme yükümlülüğünden bahsedilmiştir. İlköğretim ve Eğitim Kanunu 2. maddesine göre ilköğretim, ilköğretim kurumlarında verilir ve bu, eğitim-öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburidir.

Eğitim hakkının devlet okullarında ücretsiz olması dünyada ve ülkemizde birçok düzenlemelerle sağlanmıştır. Ancak son dönemde devlet okullarında kayıt yaptırırken "bağış" adı altında velilerden para alındığı bilinmektedir.

Okul yöneticilerinin bağış adı altında istedikleri kayıt paraları kanuna aykırıdır ve haklarında yasal işlem başlatılmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği'nin bu konuda bir düzenlemesi bulunmaktadır. Yönetmeliğin 13. Ve 15. Maddelerine göre okul aile birliği yönetim kurulu, eğitim ve öğretim kalitesinin artırılması için yaşanan güçlüklerin giderilmesi adına okul müdürlüğü ve velilerle iş birliği yapabilir, bağış toplayabilir. Ancak bu iş birliği ve bağış yine kişisel iradeye bağlı olup velileri zorlayarak yapılamaz.

2023-2024 eğitim ve öğretim yılının Mayıs ayında, okul öncesi eğitim kurumlarının 2024-2025 yılı için Milli eğitim ücret tespit komisyonu, yarım günlük eğitim ücretini en üst tavan ücreti maksimum 2000 TL olarak, çocuk kulübü ücretini de 3750 TL olarak belirlemiş ve toplam tam gün parası 5750 TL olmuştur.

Bu nokta da velilerle bu ücretten ana okulları ile sözleşme imzalanmıştır. Ancak 15.08.2024 günü Velilere “Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesinde yapılan değişiklik nedeniyle Çocuk Kulübü ücretlerinde güncelleme yapılmış olup 3.750 TL olan Çocuk Kulübü ücretimiz 5.040 TL olmuştur. Katkı Payı ile Tam gün ücretimiz 7.040 TL'dir” şeklinde bir mesaj atılmış; ve önceden imzalanan sözleşmeler devre dışı bırakılmıştır.

Bu bağlamda;

1 – Anayasamız, tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler, ilgili mevzuat ve kararlara rağmen velilerden neden bağış adı altında para istenmektedir? Eğitimin ücretsiz olarak her vatandaşa verilmesi gerekliliği bu kanun ve sözleşmelerle sabitken; Anayasa'ya ve mevzuata aykırı bu uygulamalara neden son verilmemektedir?

2 – Anaokullarında 2023-2024 eğitim ve öğretim yılının Mayıs ayında, okul öncesi eğitim kurumlarının 2024-2025 yılı için Milli eğitim ücret tespit komisyonu, yarım günlük eğitim ücretini en üst tavan ücreti maksimum 2000 TL olarak, çocuk kulübü ücretini de 3750 TL olarak belirlemesine ve velilerle bu şekilde sözleşme yapılmasına rağmen neden fiyatlar arttırılmıştır? Bu haksızlığı gidermek ve önceki sözleşme üzerinden kayıtların ve çocuk kulübü ücretlerinin devamını sağlamak için adım atılacak mıdır?

3 – Vatandaşların derin ekonomik sıkıntıda olduğu bu dönemde, çocuklarının okul kayıtlarında yasaya ve mevzuata aykırı olmasına rağmen “bağış” adı altında kayıt ücreti istenmesinin önüne geçmek için ne tür adımlar atacaksınız?

4 – Önergenin yanıtladığı tarih itibariyle; zorunlu bağış ve kayıt ücretleri konusunda tarafınıza ve ilgili birimlere gelen şikayet sayısı kaçtır? Bunlar nelerdir? Konuyla ilgili bakanlık olarak idari ve hukuki kaç soruşturma açılmıştır? Bunların gerekçeleri nelerdir ve akıbetleri ne olmuştur?